

**Scenariusz zajęć
dla dzieci przedszkolnych
w ramach kampanii
„MOGE! Zatrzymać SMOG – Przedszkolaku złap oddech”**

**wyróżnienie
w konkursie na najlepszy scenariusz**

„MOGĘ! Zatrzymać SMOG - przedszkolaku złap oddech”

Scenariusz zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym

Grupa wiekowa: 6 – latki

Czas trwania: 30 minut

Temat zajęć: W poszukiwaniu straszego smogu

Cel główny:

Uświadomienie dzieciom zależności między działalnością ludzi a jakością powietrza.

Cele operacyjne:

- nazywa niektóre właściwości powietrza,
- wykonuje proste doświadczenia,
- wyciąga wnioski z przeprowadzonych eksperymentów,
- wymienia zanieczyszczenia środowiska,
- wymienia źródła zanieczyszczenia powietrza,
- wyjaśnia pojęcie *smog*, *oczyszczacz powietrza*,
- rozumie, że czystość powietrza zależy od ludzi,
- wymienia sposoby działania w przypadku występowania smogu,
- wymienia działania mające na celu zmniejszanie zanieczyszczenia powietrza.

Metody:

- aktywizujące: postawa twórcza, samodzielne doświadczenia, zajęcia inspirujące wyobraźnię;
- problemowe: doświadczenia, poznawanie rzeczywistości przez wykrycie problemu, poszukiwanie dróg rozwiązania;
- słowne: burza mózgów, pogadanka;
- percepcyjne: obserwacja.

Formy:

- zbiorowa,
- grupowa,
- indywidualna.

Pomoce dydaktyczne: infografiki dostępne na stronie kampanii, balonik dla każdego dziecka, słoik z wodą, małe jabłko, butelka plastikowa, ilustracje dymiących kominów fabryk i domów, spalin samochodowych, dymu papierosowego, palących się śmieci, kawałek plastiku, zapalniczka, butelka plastikowa, woda, gazeta, oczyszczacz powietrza, maseczka dla każdego dziecka, ilustracje przedstawiające jazdę na rowerze, jeżdżenie samochodem

ekologicznym (na wodę lub prąd), sadzenie drzew, palenie w piecach ekologicznymi paliwami, niepalenie śmieci, przekreślenie palenia papierosów, segregacja śmieci, korzystanie z transportu publicznego, czarne chmury z brystolu, papier kolorowy, biała kreda.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie w kręgu.
2. Wprowadzenie: przypomnienie czym jest powietrze, wykonanie doświadczeń związanych z powietrzem oraz wyciąganie odpowiednich wniosków (makiety – tablica).

- **Jakie jest powietrze?**

Dzieci nadmuchują baloniki i wypuszczając powietrze starają się określić jego zapach, kolor i smak.

Wniosek: powietrze jest bezbarwne, bezwonne, nie ma smaku.

- **Czy powietrze można zobaczyć?**

Do słoika z wodą nauczyciel wrzuca małe jabłko. Gdy jabłko tonie, pojawiają się pęcherzyki, co potwierdza istnienie powietrza.

Wniosek: powietrze można zobaczyć w postaci bąbelków.

- **Czy powietrze zawsze jest czyste?**

Dzieci oglądają ilustracje dymiących kominów fabryk i domów, spalin samochodowych, dymu papierosowego, palących się śmieci. Następnie nauczyciel spala kawałek plastiku- pojawia się nieprzyjemny zapach.

Wniosek: nie zawsze powietrze jest czyste. Niestety, bardzo często w powietrzu pojawia się smog – sztuczna mgła, która utworzyła się przez wymieszanie powietrza z zanieczyszczeniami, spalinami.

3. Zabawa ruchowa „ Idzie smog...” – dzieci wstają i maszerują za nauczycielem z zamkniętymi noskami, próbują śpiewać piosenkę :

„ Idzie smog, straszny smog,

Idzie smog, straszny smog

wszystkich ludzi truje

nikim się nie przejmuje,

straszny jest ten smog, straszny jest ten smog!!

4. Eksperyment - Jak powstaje smog? Do plastikowej butelki, w której znajduje się niewielka ilość wody, wrzucamy zapalony kawałek gazety i obserwujemy powstałe zjawisko. W butelce powstaje mieszanina dymu i mgły, czyli smog. Wtedy ciężko nam się oddycha, mamy kaszel, duszności.

Wniosek: zanieczyszczone powietrze szkodzi człowiekowi (pojawia się kaszel, alergie, astma, trudności z oddychaniem) a także zwierzętom i roślinom.

5. „Zanieczyszczone powietrze” – burza mózgów. Nauczyciel zadaje dzieciom pytania: *skąd wiemy, że powietrze jest zanieczyszczone? Co wtedy robić?* Dzieci podają swoje propozycje. Następnie nauczyciel omawia sposoby kontrolowania stanu zanieczyszczenia powietrza (strony internetowe, aplikacje na telefon) oraz prezentuje infografikę dotyczącą sposobów monitorowania jakości powietrza oraz dostępny w sali oczyszczacz. Kolejno dzieci dostają od nauczyciela maseczki, które mogą założyć oraz zabrać do domu.

Wniosek: dorośli powinni sprawdzać stan zanieczyszczenia powietrza, a w razie konieczności unikać spacerów, wietrzenia pomieszczeń; można używać oczyszczaczy powietrza w domach oraz dostępnych w aptece maseczek.

6. „Razem dla czystego powietrza!” – zabawa dydaktyczna. Rozmowa na temat- co każdy może zrobić dla czystego powietrza. Wybieranie wśród rozłożonych na dywanie ilustracji tych, które są wskazane w walce z zanieczyszczeniami powietrza: *jazda na rowerze, jeżdżenie samochodem ekologicznym (na wodę lub prąd), sadzenie drzew, palenie w piecach ekologicznymi paliwami, niepalenie śmieci, opon, plastiku na ogródkach działkowych, rzucenie palenia papierosów, segregacja śmieci, korzystanie z transportu publicznego.* Omówienie każdej ilustracji pod kątem zachowań, czynności, które dzieci mogą wykonywać w domu lub wraz z rodzicami.

Wniosek: Każdy z nas może dbać o to, by powietrze było mniej zanieczyszczone.

7. Wykonanie wspólnej pracy plastycznej „Smog wokół nas”. Nauczyciel rozdaje duże czarne chmury – jedną na stolik. Dzieci wycinają z kolorowego papieru domy i ludzi. Swoje wycinanki naklejają na chmurkę. Białą kredą rysują „smog”.
8. „Idzie smog” – powtórzenie zabawy ruchowej na zakończenie zajęć.

Komentarz nauczyciela: W przedszkolu przeprowadzono cykl zajęć związanych z kampanią „MOGĘ! Zatrzymać SMOG - przedszkolaku złap oddech”, dotyczyły one kolejno:

- 1) Święta drzewa (10 października) podczas którego grupa 6-latków wraz z wychowawcami sadziła drzewo i omawiała rolę drzew w środowisku;
- 2) wprowadzenia pojęcia powietrza oraz jego występowania w przyrodzie;
- 3) wprowadzenia pojęcia smogu (poniższy scenariusz);
- 4) wpływu zanieczyszczenia powietrza na ludzki organizm;
- 5) zachowań w sytuacji alarmu smogowego oraz działań mających na celu poprawę jakości powietrza..

Cykl zajęć kończy przedstawienie „Bajka o księciu Apsiku i złym smogu”.

Dodatkowo, podczas zajęć popołudniowych, w ramach utrwalenia zdobytych wiadomości można zaproponować dzieciom:

- projekcję filmu „Rodzina Treflików” - sezon 3 - odc. 9 - "Smog". Bajka obrazuje problem smogu, jego negatywne skutki na zdrowie (duszności, kaszel, konieczność przyjmowania leków); dostępna jest pod poniższym linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=HHSpCHB9qO0>
- przeczytanie bajki „Dym z komina” Rafała Klimczaka poruszającej problem palenia śmieci w domach. Opowiadanie jest dostępne w zbiorze bajek „Leśne skrzaty walczą ze smogiem”, wydawnictwo Skrzat.

Bibliografia:

- materiały edukacyjne dostępne na stronie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Wydział Ochrony Środowiska;
- R. Klimczak „Leśne skrzaty walczą ze smogiem”, wydawnictwo Skrzat, Kraków 2016.

